

Dosarul nr.2rh-29/24
2-22139053-01-2rh-16052024

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud.: A. Costiuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, D. Dulghieru, R. Pulbere)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud.: S. Procopciuc, O. Parfeni, M. Ursachi)

Î N C H E I E R E

24 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu

examinând cererea de revizuire depusă de Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ignat Elena împotriva Lidiei Gureu cu privire la restituirea arvunei și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 10 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a respins recursul declarat de Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg și menținută încheierea din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 septembrie 2022, Ignat Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lidiei Gureu, solicitând încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 17000 de Euro cu titlu de arvună, sumei de 30000 de lei cu titlu de prejudiciu material ce constituie suma anuală a contractului de locațiune asumat și a sumei de 50000 de lei cu titlu de prejudiciu moral manifestat prin suferințe, depresii și diminuată calitatea vieții sale.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Ignat Elena.

La 14 noiembrie 2023, Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe și fără dovada de plată a taxei de stat. Totodată, în cererea de apel, apelanta a indicată că suplimentar va prezenta motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul după ce va recepționa hotărârea integrală a primei instanțe (f.d.109-110).

Prin încheierea din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Ignat Elena și s-a acordat apelantei termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării prezentei încheieri pentru prezentarea apelului motivat și a copiilor de pe acesta într-un număr egal de participanți la proces, precum și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 8030,47 de lei. S-a explicat apelantei că în situația în care nu va lichida neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate

actele vor fi restituite fără examinare. S-a explicat că asupra restituirii cererii de apel, instanța va decide la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces (f.d.120-121).

La 19 ianuarie 2024, Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 8030,47 de lei și a taxei de timbru în sumă de 200 de lei pentru intentarea procedurii de apel, solicitând admiterea apelului în sensul formulat, casarea integrală a hotărârii din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi (f.d.124-130).

Prin încheierea din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Ignat Elena împotriva hotărârii din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central și s-a remis apelantei cererea de apel cu toate documentele anexate, din motiv că apelanta în interiorul termenului stabilit de instanța de apel nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat. Totodată, s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat să-i restituie Elenei Ignat taxa de stat în mărime de 8030,47 de lei achitată conform notei de plată nr. XXXXX din 18 ianuarie 2024, executată prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice *MPay*. S-a dispus efectuarea restituirii sumei de 8030,47 de lei Elenei Ignat în termen de cel mult un an de la data emiterii încheierii respective.

La 07 februarie 2024, Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg a declarat recurs împotriva încheierii din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Prin decizia din 10 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg și s-a menținut încheierea din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

La 16 mai 2024, Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 10 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, revizuirea deciziei contestate, cu casarea acesteia și a încheierii din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În susținerea cererii de revizuire Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg a indicat că la examinarea recursului său Curtea Supremă de Justiție nu a luat în considerare că momentul recepționării și luării la cunoștință cu încheierea Curții de Apel Chișinău privind înlăturarea neajunsurilor apelului a avut loc anume la 15 ianuarie 2024. Documentul electronic parvenit de pe adresa electronică [XXXXXX](#) a fost expediată cu mențiunea „confirmarea recepționării”. La 15 ianuarie 2024, când a deschis poșta sa electronică a confirmat recepționarea încheierii din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii sale de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor apelului. Consideră că a respectat rigorile Legii nr.124/2022 din 19 mai 2022, în special prevederile art.48 alin.(4), adică momentul recepționării documentului electronic se consideră momentul expedierii de către destinatar a confirmării privind recepționarea. Prin urmare, termenul de 10 zile calendaristice stabilit de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel urma să expire la 25 ianuarie 2024, pe când apelul motivat la depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău, la 19 ianuarie 2024, adică în interiorul termenului stabilit de instanța de apel.

De asemenea, deși a fost indicată adresa sa de domiciliu, totuși actul judecătoresc de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel nu a fost expediat cu aviz recomandat la locul de trai a dânzei, dar nici reprezentantului său la adresa electronică. Actul judecătoresc din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediat doar la adresa ei electronică.

Pe lângă acestea, instanța de recurs nu a ținut cont nici de factorul subiectiv cum ar fi că contul de mail la care s-a expediat actul judecătoresc în mod automat să fie generat în poșta electronică la rubrica „spam”, mesajul electronic fiind perceput de sistemul poștal drept unul „nesolicitat”. Mai mult ca atât, e-mailul său nu este gestionat direct de către dânsa, deoarece locuiește în localitate rurală, neavând posibilități pentru a-și procura un telefon performant (fiind mamă a 4 copii, cu vârsta preșcolară și cu treburi casnice zilnice), dar de către sora sa care de câteva ori pe an, în mod aleatoriu, deschide și verifică poșta ei electronică. Aname apărătorul său este cel care ghidează și înștiințează clientul despre toate acțiunile și atele de procedură și nu invers.

Revizuenta consideră că instanța de recurs nu a ținut cont de faptul că încheierea recurată din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul său la un proces echitabil garantat de art.6 din CEDO, în situația în care încheierea din 28 decembrie 2023 privind înlăturarea neajunsurilor apelului a recepționat-o la 15 ianuarie 2024, termenul-limită de a se conforma indicațiilor instanței de apel fiind 25 ianuarie 2024, pe când apelul a fost depus la 19 ianuarie 2024, adică în interiorul termenului de 10 zile calendaristice stabilit de instanța de apel de la data notificării actului judecătoresc.

Întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Lidiei Gureu copia cererii de revizuire depusă de Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, cu toate acestea intimata nu și-a valorificat dreptul procedural și nu a prezentat referință (f.d.184).

Studiind cererea de revizuire prin prisma argumentelor și în limitele temeiurilor de drept invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În debut, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că posibilitatea revizurii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională.

Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că în sensul principiului lucrului judecat (*res judicata*), în cazul în care instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție. Acest principiu, însă, nu este absolut și admite derogări, în situația când această derogare este necesară prin prisma unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

Revizuirea hotărârilor irevocabile poate interveni în rezultatul adoptării hotărârii asupra fondului cauzei, necunoscând complet, la momentul emiterii acesteia, toate împrejurările importante pentru justa soluționare a disensiunii.

În această ordine de idei, se deduce faptul că retractarea unei hotărâri judecătorești, în ordine de revizuire, este rezultatul unei erori involuntare a judecătorului.

Reieșind din această ipoteză, urmează a fi distinse actele judecătorești de dispoziție care pot constitui obiect al procedurii de revizuire și respectiv instanța competentă să examineze cererea de revizuire.

În acest sens, art.446 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă statuează că pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. *Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.* În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Din norma dată de drept cert rezultă că pot fi supuse revizuirii, (cu excepție încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d) CPC, precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ CPC), numai actele judecătorești irevocabile prin care s-a examinat *fondul cauzei*, precum și deciziile emise în privința acestora.

Totodată, articolul 448 din Codul de procedură civilă la alin.(1) și (2) statuează că, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Materialele dosarului atestă că prin încheierea din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău *s-a restituit apelul* declarat de Ignat Elena împotriva hotărârii din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, din motiv că apelanta în interiorul termenului stabilit de instanță de apel nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel.

Nefiind de acord cu soluția Curții de Apel Chișinău expusă în încheierea din 23 ianuarie 2024, la 07 februarie 2024, Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg a declarat recurs împotriva încheierii respective.

Prin decizia irevocabilă din 10 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg și s-a menținut încheierea din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată remarcă că prin cererea din 16 mai 2024, Elena Ignat a solicitat retractarea deciziei irevocabile din 10 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Analizând circumstanțele nominalizate supra în coroborare cu nomele precitate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că decizia din 10 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție nu poate constitui obiect al revizuirii, deoarece prin aceasta nu s-a examinat fondul cauzei. Or, prin actul judecătoresc a cărui retractare o solicită revizuenta Ignat Elena nu s-a menținut, nu s-a modificat și nici nu s-a casat hotărârea asupra fondului cauzei, cu emiterea după caz a unei hotărâri noi, dar s-a

menținut încheierea instanței de apel, prin care s-a soluționat un incident procedural la etapa admisibilității cererii de apel.

Din cele enunțate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind irelevante argumentele formulate în cererea de revizuire de către Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg, întrucât această cale extraordinară de atac este îndreptată împotriva unui act judecătoresc de dispoziție, care în virtutea legii nu se supune revizuirii în sensul art.446 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de revizuire depusă de Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg împotriva deciziei din 10 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a menținut încheierea din 23 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău de restituire a cererii de apel declarate de Ignat Elena, urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art.270, art.446 și art.453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ignat Elena, reprezentată de avocatul Vrabii Oleg împotriva deciziei din 10 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ignat Elena împotriva Lidiei Gureu cu privire la restituirea arvunei și repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu